

Odluka:

PŽ 5023/00-2

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 5023/00-2

Datum odluke: 7.11.2000 0:00:00

Vrsta odluke: Rješenje

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

Razlučno pravo i tražbine razlučnih vjerovnika nisu predmet utvrđivanja u stečajnom postupku.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Viktorije Lovrić kao predsjednika vijeća, te mr.sc. Andrije Erakovića i suca porotnika Miroslava Skalaka kao članova vijeća, u stečajnom predmetu nad stečajnim dužnikom T.AU.d.o.o., odlučujući o žalbi stečajnog vjerovnika Z.d.d, protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu broj XXX/XXXII St-134/99-2 od 6. srpnja 2000. godine, u nejavnoj sjednici, vijeća održanoj dana 7. studenog 2000. godine

Ukida se rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu broj XXX/XXXII St-134/99-2, od 6. srpnja-2000. godine u dijelu u kojem je osporena tražbina razlučnog vjerovnika Z.d.d. u iznosu od 2,488.025,97 kn i u kojem se ovaj vjerovnik upućuje na parnicu, te se u tom dijelu predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovni postupak.

Rješenjem označenim u izreci Trgovački sud u Zagrebu je između ostalog odlučio da se vjerovniku Z.d.d. Z. priznaje pravo odvojenog namirenja na nekretnini stečajnog dužnika upisano u zemljišne knjige Općinskog suda u Zagrebu z:k.ul. br **. Od ukupno prijavljene tražbine vjerovnik s pravom odvojenog namirenja u iznosu od 16.432.368,88 kn utvrđena je tražbina u iznosu od 13,944.342,91 kn, dok je tražbina u iznosu od 2.488.025,97 kn osporena. U obrazloženju se navodi da je vjerovniku Z.d.d. , priznato razlučno pravo, ali je osporena visina prijavljene tražbine i to za iznos od 1.378.062;00 kn; jer su u tom iznosu otkupljene dionice, . iznos od 393.783,35 kn, iznos., od 40.512,40 kn, iznos od 44.307,84 kn, iznos od 630.751,38 kn, jer potraživanja nisu dokazana odgovarajućom dokumentacijom.

Protiv tog rješenja žalbu je podnio vjerovnik Z.d.d. Z. pobijajući ga u dijelu u kojem je osporena njegova tražbina za iznos od 2,488.025,97 kn. U žalbi ističe da je rješenje protivno odredbi čl. 177. Stečajnog zakona (NN broj 44/96 i 29/99, u daljnjem tekstu: SZ) jer obrazloženje samo djelomično sadrži, koja je i u kojem iznosu od vjerovnikovih prijavljenih tražbina osporena. Iz dijela rješenja u kojem se navodi da se razlučnom vjerovniku osporavaju prijavljene tražbine, razvidno je da se osporavaju tražbine za koje je vjerovnik stekao pravo odvojenog namirenja. Međutim postojanje ovih vjerovnikovih tražbina utvrđeno je zapisnikom o sporazumu stranaka koji sukladno odredbi čl. 263. Ovršnog zakona(NN broj 57/96 i 29/99) ima snagu pravomoćne sudske nagodbe. Za tražbinu za koju je vjerovnik stekao pravo odvojenog namirenja na nekretninama dužnika postoji ovršna isprava, pa je sukladno odredbi čl. 178. SZ na parnicu valjalo uputiti osporavatelja.

Vjerovnik Z.d.d. je u prijavi naveo da je njegova, tražbina u iznosu od 16,417.268,68 kn osigurana založnim pravom. Ako on za taj iznos prijavljuje razlučno pravo, onda stečajno vijeće o razlučnom pravu i toj tražbini ne donosi nikakvu odluku. Osim toga, vjerovnik je naveo da tražbinu temelji na ovršnoj ispravi ,a u tom slučaju kada bi on i bio stečajni vjerovnik, na parnicu se upućuje osporavatelj, a ne vjerovnik (čl. 178. st. 2. SZ).

Rješenjem o otvaranju stečajnog postupka pozivaju se vjerovnici da i stečajnom upravitelju u roku od 15 dana prijave svoja razlučna prava na pokretnim stvarima i stvarima dužnika, te razlučna prava na nekretninama dužnika koje nisu upisane u zemljišnim knjigama, odnosno razlučno pravo na nekretninama koje su upisane u zemljišnim knjigama, ako ta razlučna prava nisu upisana u tim knjigama, (čl. 54. st. 4. SZ). Razlučni vjerovnici se dakle ne pozivaju da prijave svoje tražbine, već razlučna prava. Stečajni vjerovnici mogu svoje tražbine prema dužniku ostvarivati samo u stečajnom postupku (čl. 96. SZ), iz čega proizlazi da razlučni vjerovnici mogu; svoje tražbine ostvarivati izvan stečajnog postupka. Nakon otvaranja stečajnog postupka razlučni vjerovnici ovlašteni su pokrenuti postupak ovrhe ili osiguranja po općim pravilima ovršnog postupka. Pokrenuti postupak ovrhe i osiguranja kojeg su ti; vjerovnici pokrenuli prije otvaranja stečajnog postupka nastaviti će i provesti ovršni sud po pravilima ovršnog postupka (čl. 98. st. 5. SZ).

Prema tome, razlučno pravo i tražbine razlučnih vjerovnika nisu predmet utvrđivanja u stečajnom postupku. Ako je vjerovnik uvjeren da ima razlučno pravo, a pokaže se da ga nema, rizik pada isključivo na vjerovnika. U ovršnom postupku stečajni upravitelj u ime stečajnog dužnika ovršenika će, imati prilike iznijeti tvrdnju i dokazati da tražbina ne postoji ili da nije osigurana razlučnim pravom. Pokaže li se da nema razlučno pravo, vjerovnik se neće moći u sudskom postupku namiriti iz vrijednosti zaloga; a neće se moći namiriti ni stečajnom postupku; ako nije podnio prijavu tražbine kao stečajni vjerovnik.

Da se tražbine razlučnih vjerovnika ne utvrđuju u stečajnom postupku, jasno proizlazi iz odredbe čl. 54. st. 4. SZ, jer dužnost podnošenja prijave ne tereti sve razlučne vjerovnike, a i oni koji se pozivaju da prijave svoja razlučna prava ne gube razlučno pravo, ako propuste podnijeti prijavu. Ako bi osporavanje od strane stečajnog vijeća proizvodilo pravne učinke, nastala bi paradoksalna situacija tj. u boljem položaju bi bili oni razlučni vjerovnici koji nisu podnijeli prijavu od onih vjerovnika koji su to učinili da bi obavijestili stečajnog upravitelja o postojanju razlučnog prava.

Prema čl. 173. st. 4. SZ razlučni vjerovnici označuju u prijavi dio imovine dužnika na koji se njihovo pravo odnosi, te iznos do kojeg njihove tražbine neće biti pokrivena razlučnim pravom. Da je razlučni vjerovnik u konkretnom slučaju prijavu sastavio sukladno toj zakonskoj odredbi i naveo da njegova tražbina neće biti pokrivena razlučnim pravom u iznosu od primjerice 20.000,00 kn mogla mu je biti osporena tražbina. samo za taj iznos, a ne za iznos od 2,488.025,97 kn. Pravni položaj razlučnih vjerovnika ne može se izmijeniti ovisno o tome jesu li prijavili ili nisu prijavili svoja razlučna prava. To bi značilo da razlučno pravo onih vjerovnika koji nisu podnijeli prijavu ostaju onakva kakva jesu, dok se razlučni vjerovnici koji su podnijeli prijavu izlažu opasnosti da im rješenjem stečajnog vijeća to pravo bude osporeno.

Prijava razlučnog vjerovnika Z.d.d. ne sadrži sve što mora sadržavati u smislu čl. 173. st. 4. SZ i temeljem takve prijave tijela stečajnog postupka nisu mogla postupati. U prijavi je naime navedeno: "ako imovina na kojoj vjerovnik stekao razlučno pravo nije dovoljna da se iz nje namiri cjelokupna tražbina vjerovnika, razlučni vjerovnik nenamireni dio tražbine prijavljuje u stečajnu masu".

To prijavu čini nerazumljivom, jer nije u smislu čl. 173. st. 4. SZ naveden iznos do kojega tražbina neće biti pokrivena razlučnim pravom. Vjerovnik ne može svoju tražbinu ostvarivati i kao stečajni vjerovnik i kao razlučni vjerovnik. Razlučni vjerovnici, kojima je dužnik i osobno odgovoran, imaju pravo na razmjerno namirenje iz stečajne mase, ako se odreknu odvojenog namirenja, ili ako se ne uspiju odvojeno namiriti (čl. 84. SZ). U ovom slučaju vjerovnik se ne odriče odvojenog namirenja, ali očito smatra da dio tražbine neće uspjeti odvojeno namiriti, ali nije naveo iznos tražbine za koju smatra da se neće moći odvojeno namiriti.

Valjalo je stoga temeljem čl. 369. st. 1. ZPP-a u vezi čl. 6. SZ pobijano rješenje u pobijanom dijelu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovni postupak.

U ponovljenom postupku prvostupanjski sud će imati u vidu da se na ispitnom ročištu prijavljene tražbine ispituju prema svojim iznosima i redu (čl. 175. st. 1. SZ). Ne ispituju se dakle razlučna prava. O tome hoće li se razlučni vjerovnik uspjeti odvojeno namiriti ili neće ne odlučuje stečajno vijeće. Prvostupanjski sud će međutim pozvati vjerovnika u smislu čl. 109. ZPP-a u vezi s čl. 6. SZ da svoju prijavu ispravi i dopuni sukladno odredbi čl. 173. st. 4. SZ tj. da navede iznos do kojega njegova tražbina neće biti pokrivena razlučnim pravom. Naime, vjerovnik je u prijavi naveo "razlučni vjerovnik nenamireni dio tražbine prijavljuje u stečajnu masu" iz čega bi trebalo zaključiti da za taj dio podnosi prijavu kao stečajni vjerovnik. U tom slučaju u prijavi je potrebno navesti osnovu i iznos tražbine u kunama, te broj žiro-računa ili drugog računa vjerovnika ako ga ima (čl. 173. st. 2. SZ). Ukoliko u nastavku postupka stečajni vjerovnik ispravi na taj način prijavu i označi dio tražbine koju želi ostvarivati kao stečajni vjerovnik prvostupanjski sud će ispitati taj dio tražbine s tim da na parnicu valja uputiti osporavatelja ukoliko vjerovnik svoju tražbinu temelji na ovršnoj ispravi (čl. 178. st. 2. SZ).